

CYNGOR SIR CEREDIGION

ADRODDIAD I'R:	Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Sy'n Dysgu
DYDDIAD:	27.05.21
LLEOLIAD:	Cyfarfod dros y we
TEITL:	Y Gwasanaeth Cerdd: Defnyddio Darpariaeth Rithiol yn y Dyfodol
DIBEN YR ADRODDIAD:	Rhoi'r diweddaraf i'r Aelodau ynghylch gwaith y Gwasanaeth Cerdd yn 2020-21 a nodi ystyriaethau'r Gwasanaeth ar gyfer 2021-22

CEFNDIR:

Y Sefyllfa Bresennol

Ers y cyfnod clo cyntaf ym mis Mawrth 2020 mae Gwasanaeth Cerdd Ceredigion wedi parhau i gyflwyno gwersi offerynnol/lleisiol ar blatfform Microsoft Teams gyda'r nod o sicrhau bod disgyblion yn parhau i ymgysylltu â thiwtoriaid ac yn gwneud cynnydd ar eu siwrnai ddysgu gerddorol.

Y gwasanaeth oedd y cyntaf yng Nghymru i ddarparu gwersi rithiol, felly bu'n arwain yn y sector, ac yn sgil hynny mae'r Gwasanaeth, dan arweiniad Gareth Lanagan o brosiect e-sgol, wedi bod yn rhoi hyfforddiant a chymorth i wasanaethau cerddoriaeth eraill ledled Cymru. Gweithiodd staff y Gwasanaeth Cerdd yn ddiflino i addasu i'r ffyrdd newydd o weithio, gan ddysgu i ddefnyddio'r gwahanol blatfformau a oedd eu hangen i gyflwyno gwersi ar-lein – e.e. *Flip Grid* a *Teams*.

Roedd y ddarpariaeth rithiol yn sicrhau bod disgyblion yn gallu parhau i ymgysylltu a pharhaodd tua 55% o'r disgyblion â'u hastudiaethau.

Mae sicrhau darpariaeth rithiol drwy gydol y cyfnod rhwng mis Mawrth 2020 a mis Mawrth 2021 wedi bod yn orchest fawr i'r Gwasanaeth. Mewn cymhariaeth, roedd Awdurdodau Lleol eraill wedi lleihau eu darpariaeth yn sylweddol gyda rhai'n rhoi'r gorau i holl ddarpariaeth eu gwasanaethau cerdd yn ystod y cyfnodau clo.

Niferoedd:

Roedd 665 o ddisgyblion wedi cael eu tiwtora yn ystod y flwyddyn:

Llinynnau	91
Chwythbrennau	144
Pres	139
Piano	135
Offerynnau taro	53
Llais	64

Telyn 14

Mewn cymhariaeth, dyma'r niferoedd ar gyfer y flwyddyn flaenorol:

Llinynnau	356
Chwythbrennau	196
Pres	315
Piano	57
Offerynnau taro	104
Llais	98
Telyn	55

Wrth adolygu'r flwyddyn ddiwethaf a chynllunio ar gyfer y dyfodol, mae'r Gwasanaeth yn cydnabod y rhinweddau a'r heriau canlynol o ran y ddarpariaeth rithiol:

Rhinweddau

- Roedd y Gwasanaeth Cerdd yn gallu parhau i ymgysylltu â disgyblion
- Parhad a dilyniant i ddisgyblion
- Arbrofi gyda syniadau arloesol megis Taith Rithiol Peri – cyflwyniad i wersi offerynnol/lleisiol gan gyrraedd nifer fawr o ddisgyblion mewn un sesiwn
- Arbedion o ran y gyllideb a'r amser a dreulir yn teithio o un lleoliad i'r llall
- Mae prosiect *West End of Wales* wedi dangos sut y gall perfformiadau ar-lein hyrwyddo'r Gwasanaeth Cerdd a chyrraedd cynulleidfaoedd newydd

Heriau

- Gall y cysylltiad â'r we, gan gynnwys ansawdd sain gwael, beri trafferthion i ddisgyblion a thiworiaid
- Anawsterau wrth diwnio offerynnau – offerynnau llinynnol yn arbennig
- Anawsterau wrth gyfeilio o achos oedi ar-lein
- Anawsterau wrth atgyweirio offerynnau
- Dim gwaith grŵp/ensemble/cyngherddol a'r ymwneud cymdeithasol cysylltiedig sy'n annog cynnydd
- Anawsterau i ddechreuwyr heb yr hyfforddiant a'r cyflwyniad ymarferol sy'n angenrheidiol ar y cychwyn
- Mae creu perfformiadau ar-lein, megis perfformiadau prosiect *West End of Wales*, yn gofyn am fewnbwn technolegol sylweddol ac arbenigedd allanol

Ffactorau a ystyrir wrth fynd ymlaen

Gan gydnabod bod y Gwasanaeth wedi addasu'n dda ac wedi edrych ar ffyrdd newydd ac arloesol o gyflwyno'i ddarpariaeth, bydd y Gwasanaeth Cerdd a'r Rheolwr Corfforaethol dros Ddiwylliant yn ystyried y canlynol wrth fynd ymlaen:

- Pan fydd yn ddiogel ac yn ddefnyddiol gwneud hynny, aildechreuir y ddarpariaeth wyneb yn wyneb mewn ysgolion gan alluogi'r Gwasanaeth i ailadeiladu'r niferoedd i fel yr oedd cyn y pandemig ac ailgychwyn *ensembles* ysgolion.

- Gellid cynnig darpariaeth rithiol i ysgolion ar adegau penodol fel arbrawf yn y lle cyntaf. Byddai hyn yn helpu gydag anawsterau o ran yr amserlen yn sgil gweithgareddau eraill yr ysgolion megis gwibdeithiau, arholiadau TGAU a Safon Uwch ac ati.
- Drwy ddarpariaeth rithiol gallai'r Gwasanaeth Cerdd gyrraedd y gymuned yn ehangach e.e. Cartrefi Gofal, Grwpiau Cymunedol Gwledig, Wardiau Ysbytai. Byddai modd darparu perfformiadau wedi'u recordio ymlaen llaw neu berfformiadau sy'n cael eu ffrydio yn fyw a hynny fel cyngherddau amser cinio neu gyngherddau gyda'r nos.
- Gellid creu cyfres o arddangosiadau wedi'u recordio ymlaen llaw, megis Taith Rithiol Peri, a'u darparu i ysgolion neu rieni gan alluogi'r Gwasanaeth Cerdd i estyn allan i ragor o ddisgyblion posib.
- Er mwyn galluogi'r gwasanaeth i ddarparu darpariaeth rithiol o ansawdd uchel, byddai angen iddi oresgyn rhai o'r anawsterau cysylltedd a buddsoddi mewn offer hanfodol.

Casgliad

Bydd darpariaeth rithiol yn parhau i gael ei defnyddio yn y dyfodol ar gyfer hyfforddiant un i un a pherfformiadau, yn enwedig wrth i'r bygythiad o ragor o achosion Coronafeirws barhau. Er bod y ddarpariaeth rithiol wedi bod yn llwyddiant, ni all ddisodli dylanwad a phwysigrwydd tiwtora wyneb yn wyneb. Felly, bydd y Gwasanaeth Cerdd yn ceisio datblygu model cyfunol at y dyfodol, gan gyfuno darpariaeth rithiol a darpariaeth wyneb yn wyneb er mwyn sicrhau'r profiad dysgu gorau posib i'r disgyblion.

ARGYMHELLIAD:

Bod y Pwyllgor yn derbyn yr adroddiad hwn ynghylch y diweddaraf am waith y Gwasanaeth Cerdd yn 2020-21.

Enw Cyswllt:	Non Davies
Swydd:	Rheolwr Corfforaethol – Diwylliant
Dyddiad yr Adroddiad:	06/05/2021